

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

44. Gentianvs Aulicus in vestitu, victu, conuiuijs, famulitio &c. moderatissimus est; & licet idcirco amarè vexetur ab alijs, & ad maiores sumptus instigetur, non potest tamen hoc facere, si ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

13. n. 37. Card. de Lugo *Disp. 19. de Iust. n. 105.*
 & plures apud hos relati, quia semper videtur
 quivis famulus pro aliqua cura domus con-
 stitui, & hæc cura illi committi, licet nõ cum
 speciali vigilantia; certè communis hominũ
 sensus est, eos magis teneri ad custodiam re-
 rum domini sui, quàm exteros nullã merce-
 de ad servitia domestica conductos.

Atque sic patet quoque ad rationem in con-
 trarium.

XLIV. *Gentianus Aulicus sibi suisque honestũ
 victum & vestitum comparat: à conuiujs, visca-
 tionibus, itineribus sumptuosus se abstinet: exiguo
 famulorum & equorum obsequio vititur, idque
 propterea, quod aliàs ultra vires & facultates de-
 bita contrahere debeat, quibus nunquã sit soluen-
 do. Interim tum à Principe, tum ab alijs Aulicis
 vexatur, instigaturque, vt tempori seruiat, & pro
 statu suo se more aliorũ gerat. Queritur. Virum
 Gentianus in victu, vestitu, famulatio, cõuiujs &c.
 maiores sumptus facere possit, certus moraliter, se
 inde debita contracturum, quibus postea non sit
 soluendo?*

Videtur posse. Tum quia ex communi
 Theolog. licitè quisque se gerit pro statu suo.
 Tum quia ad conseruationẽ statũs potest quis
 retinere pecuniam numerandam creditori, &
 differre solutionem, vt docent expressè *Lelli-
 us l. 2. de justit. e. 16. n. 26.* & alij apud hunc re-
 lati. Cur ergo non possit propter eundem sta-
 tum

tum (conuenienter scilicet huic segerendo) accipere mutuò pecunias, cōducere famulos, aliosque contractus inire, & differre itidem solutionem? Tum quia non statim ex eo redditur aliquis impotens satisfacere creditoribus, si more aliorum pro suo se statu in victu, vestitu, & aliis gerat; fortè fauebit fortuna, vbi nondum apparet. Tum quia quilibet potest Gentiano vendere aliqua, interueniente grauiore causà, etiamsi cedat in præiudicium creditorum priorum, vt docent *Rebellus l. 8. q. 16. sect. 3. n. 8. & 9. Sanchez l. 1. in Decal. c. 7. n. 18. & alij*. Ergo ipse etiam potest emere, & conducere varia, etiamsi videat periculum proximum impotentix suæ, cùm causa grauis minimè desit, nimirum obseruatio statûs sui, redemptio amaræ vexationis à Principe aliisque aulicis &c.

Resp. Gentianum Aulicum in Victu, vestitu, famulatio &c. non posse licitè maiores facere sumptus, si moraliter certus sit, debita inde se contracturum, quibus postea non sit soluendo. Ita ex communi aliorum *Cardin. de Lugo de Iustit. D. 20. n. 106*. Ratio fundamentalis est, quia qui moraliter certus est de sua impotentia soluendi creditoribus, aut de proximo huius impotentix periculo, non potest novum pactum & contractum inire, quo debitum novum contrahat in damnum priorum Creditorum resultans. Atqui Gentianus est

est moraliter certus de hac impotentia aue proximo eius periculo. Ergo nō potest sumptuosius vivendo pacta & contractus novos inire in detrimentum priorum Creditorum. Confirmatur varijs simili bus casibus. Nam 1. Vir non potest ducere vxorem indotatam, quando ipse non est soluendo Creditoribus, vt docet P. Dicastillo *L. 2. de Iustit. Tr. 2. D. 11. n. 85.* quia scilicet ad alendam illam deberet novum debitum contrahere in damnum aliorum. 2. Vxor non potest aliquas res, quarū vir dominium habet, accipere vltra congruam sustentationem, si sciat inde Creditores passuros, vt docet Vasquez *in opusc. de restitut. c. 11. n. 79.* 3. Filij, qui suo se labore alere absque dedecore valent, non possunt velle sustentari à parentibus, quos nōrunt Creditoribus non esse soluendo, vt docet Navarr. *c. 17. n. 269.* 4. Famuli inseruientes alicui, quem vident impotentem fieri ad satisfaciendum Creditoribus, non possunt aliquid ab eo accipere, aut acceptum retinere, nisi fortè tantūdem acquisierunt Domino inseruiendo, vt docet Molin. *D. 330 n. 7.* Ergo etiam Gentianus non potest sumptuosius vivere, si inde moraliter sciat fore, vt non sit soluendo Creditoribus; imò nemo advertēs eandem impotentiam, potest ipsi cooperari iuxta dicta.

Ad 1. in Contrarium distinguimus; quilibet potest se iuxta statum suum gerere, quantum fieri

fieri potest absque damno tertij, Concedimus: secus, negamus. *Ad 2.* Quidquid iam sit de antecedente, negamus consequentiam. Quia minus est, post factam impotentiam aliquamdiu solutionem differre, quàm eam primùm a Creditore auferre, & hunc iure suo spoliare, ut docet ipse Lessius *loc. cit. n. 27.* *Ad 3.* dicimus, quidquid, metaphysicè loquendo, contingere possit, sufficere in proposito, quod Gentianus hanc impotentiam moraliter futuram putet. *Ad 4.* In tali impotentia soluendi posse Gentiano tantùm vendi necessaria ad vitæ sustentationem, non autem superflua ad luxum, vt docent citati Authores; vnde nec ipse in periculo morali eiusdem impotentiae pacta & contractus potiùs ad ostentationem, quàm honestatem statùs inire potest.

XLV. *Gustaus tabachi vsui ita immodicè est deditus, vt simul ac manè euigilat, eũ vsurpet, nec horam dein per totum ferè diem elabi sinat, quin eundem siue in folio, siue in fumo, siue in puluere per nares, aut os sumat, & tamè post illum sic sumptum frequenter S. Eucharistiam accedit. Queritur. Vtrum sit verè ac naturaliter ieiunus?*

Videtur non esse, ideoque peccare mortaliter. Ita Lezana in *Summa Quest. Regul. Tom. 3. V. Eucharist. quoad Regulares n. 18.* & Antonius de Leone apud Dianam P. 5. Tr. 13. Resol. 9. Mouetur. Tum autoritate duorum Concil. Prouinc: Limensis III, & Mexicani III. in quibus